

Юрій КОСТЕНКО,

*Надзвичайний і Повноважний Посол України
в Китайській Народній Республіці*

УКРАЇНА–КИТАЙ: ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ПЛІДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Відзначення будь-яких ювілейних дат на терені міжнародних відносин є чудовою нагодою підбити підсумки досягнутого, оцінити перспективи подальшого розвитку. Це повною мірою стосується і 20-річчя від

дня встановлення дипломатичних відносин між Україною та Китайською Народною Республікою.

У ході державного візиту в Україну Голови КНР Ху Дзіньтао 18–20 червня 2011 року лідери двох держав, серед іншого, домовились про необхідність широко відзначити цю непересічну подію як в Україні, так і в Китаї. Відповідно, в Дорученні Президента України В.Ф. Януковича № 1–1/1793 від 15 серпня 2011 року перед урядом нашої держави було поставлене завдання «забезпечити підготовку та затвердження комплексного плану заходів із відзначення 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною і Китайською Народною Республікою». Такий комплексний план було своєчасно розроблено причетними міністерствами та відомствами двох країн і узгоджено по лінії міністерств закордонних справ. Спрямований на практичну реалізацію започаткованих у 2011 році відносин стратегічного партнерства, він охоплює фактично усі сфери міждержавних стосунків двох країн. Станом на травень 2012 року переважна більшість запланованого вже реалізована в конкретних справах.

Так, надіслано вітання з нагоди 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНР Президента

України В.Ф. Януковича, прем'єр-міністра М.Я. Азарова, голови Верховної Ради В.М. Литвина, першого віце-прем'єр-міністра — міністра економічного розвитку і торгівлі А.П. Ключова, міністра закордонних справ К.І. Грищенка.

Аналогічні вітання отримані від китайської сторони.

У своєму вітальному листі Голові КНР Ху Дзіньгао від 4 січня 2012 року Президент України В.Ф. Янукович зазначав: «Від імені народу України та від себе особисто сердечно вітаю Вас із 20-ю річницею встановлення дипломатичних відносин між Україною та Китайською Народною Республікою. Сьогодні вони носять виключно дружній та конструктивний характер, демонструючи високу динаміку розвитку. Вірю, що українсько-китайські взаємини, що характеризуються широкою довірою і підтримкою, мають найсприятливіші перспективи на всіх напрямках співробітництва. Високо цінуючи зв'язки з Китайською Народною Республікою, ми готові до розширення та поглиблення плідної взаємодії, змістовного наповнення відносин стратегічного партнерства, яке відповідає довгостроковим інтересам обох країн і народів. Перекоаний, що спільними зусиллями ми забезпечимо поступальний розвиток взаємовигідної співпраці між нашими державами та позначимо її новими зверненнями».

На початку 2012 року, 4 січня Посольством КНР у Києві, а 11 січня Посольством України в Пекіні були проведені урочисті прийняття. Як писало російськомовне інтернет-видання провідної китайської газети, органу ЦК КПК «Женьмінь жибао», «11 січня в Пекіні відбулось урочисте прийняття на честь 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між Китаєм та Україною. У заході взяли участь заступник Міністра закордонних справ КНР Чен Гопін, колишній голова Китайського народного товариства дружби із закордоном Чень Хаосу, глави зарубіжних дипломатичних місій та міжнародних організацій, акредитованих в КНР, провідні громадсько-політичні діячі та представники ділових кіл.

Виступаючи з промовою на прийнятті, Посол України в КНР Юрій Костенко зазначив, що в червні минулого року Президент України Віктор Янукович і Голова Китаю Ху Дзіньгао затвердили двосторонні відносини співробітництва та стратегічного партнерства. Ця символічна подія, заснована на традиційній дружбі, взаємній довірі й практичних результатах, отримала високу оцінку.

Розповідаючи про українсько-китайські відносини, Ю. Костенко сказав, що КНР є важливим партнером України у багатьох сферах. Сучасні двосторонні відносини характеризуються активним політичним діалогом, плідним розвитком усестороннього ділового співробітництва, помітними досягненнями у великих інвестиційних проектах.

На думку українського Посла, країнам потрібно продовжувати шукати нові можливості для взаємодії й обміну. Юрій Костенко також додав, що розвиток двосторонніх відносин є надійною гарантією процвітання й підвищення статусу двох країн.

Від імені китайського уряду з промовою виступив заступник міністра закордонних справ КНР Чен Гопін. Він нагадав, що 4 січня 1992 року Китай та Україна офіційно встановили дипломатичні відносини. З дружнього співробітництва у початковий період аж до утвердження стратегічного партнерства у 2011 році постійно розширювався простір для взаємодії. Китайсько-українські відносини базуються на міцній політичній основі, інтеграції економічних інтересів, активному гуманітарному обміні, тісній взаємодії на міжнародній арені. Чен Гопін підкреслив, що у 2011 році обсяг двостороннього товарообігу перевищив 10 мільярдів доларів, збільшившись у понад 50 разів порівняно з початковим періодом встановлення дипвідносин. Нині запроваджується в життя серія великих і середніх проектів, зміцнюється двостороння взаємодія в науці, культурі, туризмі й освіті.

Варто додати, що окрасою урочистого прийняття, організованого Посольством України в престижному пекінському готелі «Кемпінські», став виступ вокальної групи українських артистів, які працюють у Пекіні. У їх майстерному виконанні прозвучали національні гімни України і КНР, пісні двох країн відповідно українською і китайською мовами.

12 січня 2012 року в Пекіні, в Палаці миру Китайського народного товариства дружби із закордоном відбулось урочисте прийняття з нагоди 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин КНР з Україною, Республікою Білорусь та Республікою Молдова. Заступник голови Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників Цзян Шушен, виступаючи на заході, відзначив, що інтенсивний розвиток китайсько-українських відносин ґрунтується на засадах спільної довіри та взаєморозуміння, й підкреслив важливість

активізації перспективних сфер двосторонньої взаємодії. У своїй промові Посол України зосередив увагу присутніх на змістовному наповненні двосторонніх контактів між Україною і КНР в останні роки та перспективних напрямках реалізації стратегічного партнерства у майбутньому. В урочистостях взяли участь керівники МЗС КНР, міжнародного відділу ЦК КПК, колишні послы Китаю в Україні, представники дипломатичного корпусу та китайських ЗМІ. У рамках заходу були представлені кінофільм про Україну, вироби народної творчості, прозвучали українські пісні та вірші у виконанні дитячого ансамблю м. Тяньцзінь.

Протягом останніх років Посольство України в КНР налагодило тісні зв'язки із Чжецзянським педагогічним університетом (м. Цзіньхуа, провінція Чжецзян), де було відкрито Український науково-дослідницький центр. 23 лютого 2012 року в цьому провідному вищому навчальному закладі КНР було проведено урочистий вечір, присвячений 20-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною і Китаєм. Ось як висвітлював цю подію україномовний веб-сайт Міжнародного радіо Китаю. «У заході взяли участь Посол України в Китаї Юрій Костенко, Ректор Київського національного університету ім. Т. Шевченка Леонід Губерський, Ректор Чжецзянського педагогічного університету У Фенмін, представники двох вузів і Міністерства закордонних справ КНР.

У своєму виступі Посол України в Китаї наголосив, що відносини між Україною і КНР з кожним роком розвиваються все активніше. Якщо в перші роки дипломатичних відносин керівники двох країн зустрічалися раз на кілька років, то в останній період такі контакти здійснюються на щорічній основі. «Особливо мені приємно сьогодні відзначити, що ми достроково виконали стратегічне завдання, поставлене лідерами України та КНР в ході минулорічної зустрічі — товарообіг між нашими країнами перевищив планку в 10 млрд доларів США. Це велике досягнення» — сказав Посол. За словами українського дипломата, великий внесок у розвиток українсько-китайських відносин вніс Чжецзянський педагогічний університет. Саме за сприяння цього університету в 2007 році в Луганську було відкрито перший Інститут Конфуція в Україні. На сьогодні в Україні вже працюють три інститути Конфуція і найближчим часом планується відкрити ще кілька подібних навчальних

закладів. За словами Посла, інтерес до Китаю та китайської мови зріс у кілька тисяч разів у всіх сферах українського суспільного життя. Ю. Костенко висловив надію на те, що разом сторони зможуть зробити багато чого для розвитку українсько-китайського співробітництва, дружби і партнерства, для того, щоб Україна і КНР спільно розвивалися на благо народів двох країн.

Ректор Чжецзянського педагогічного університету У Фенмінь висловив подяку за допомогу і підтримку, надану Посольством України в КНР, керівництвом Київського національного університету ім. Т. Шевченка та Міністерством закордонних справ КНР в організації цього заходу. У своєму виступі він ознайомив присутніх з успіхами, досягнутими університетом у розвитку дружніх відносин з Україною. «У травні 2010 року при університеті був створений перший у Китаї вузівський центр українознавчих досліджень, який займається науково-дослідницькою діяльністю у сфері освіти й культури України та інших країн Східної Європи. У червні 2011 року вийшов перший номер наукового збірника українознавчих досліджень. Нині готується до друку другий номер і впродовж року заплановано випустити серію книг, присвячених українознавчим дослідженням. У листопаді цього року передбачено проведення міжнародної наукової конференції «Педагогічні ідеї Сухомлинського». Проводиться підготовча робота до відкриття першого в Китаї музею України, який буде працювати на базі Чжецзянського педагогічного університету».

Реалізуючи положення комплексного плану із відзначення 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНР, започатковано діяльність низки підкомісій створеної у 2011 році нової міждержавної Комісії зі співробітництва між Україною та Китаєм. У Києві та Пекіні відбулись перші засідання українсько-китайських Підкомісії з питань співробітництва у сфері культури та Підкомісії з питань торговельно-економічного співробітництва. У рамках роботи останньої у Пекіні у форматі круглого столу проведено зустріч українських та китайських бізнесменів.

Безперечно, до скарбниці історії двосторонніх відносин увійде цілий ряд видань, підготованих з нагоди ювілею Посольством України в КНР у тісній співпраці та взаємодії з китайською стороною. Переважну більшість цих видань

здійснено китайською мовою, їх презентації, за участі численних представників китайської громадськості та ЗМІ, проходили в дипломатичному представництві України. Так, 10 червня 2011 року в Посольстві мала місце презентація першого видання вже згадуваного вище збірника статей із серії «Українознавчі дослідження», підготовленого працівниками Чжецзянського педагогічного університету та українськими дипломатами. Він складається з таких розділів: міжнародні відносини, економіка, освіта, література. Розділ міжнародних відносин відкриває стаття міністра закордонних справ України К.І. Грищенка «Поза межами шахівниці: прагматичний порядок денний української зовнішньої політики». Вміщено також статті А.М. Зленка, колишніх послів України та Китаю І. Литвина, Чжан Чженя, Чжоу Сяоня.

28 вересня 2011 року в Посольстві України в КНР відбулася презентація збірки поезій китайською мовою відомої української поетеси Людмили Скирди «Мелодії чотирьох сезонів», приурочена до 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною і Китаєм. Передмову до цієї книги написав відомий політичний і громадський діяч, Голова Китайського народного товариства дружби із закордоном Чень Хаосу. На заході були присутні представники китайської громадськості, провідних друкованих та електронних ЗМІ Китаю, видавця збірки – видавництва Пекінського університету, колишні китайські студенти, які навчалися в Україні, дипломати Посольства. У виступі Посла України в КНР Ю. Костенка йшлося про іміджеву значущість, а також про масштабність спільного з китайською стороною проекту видання збірки поезій, про глибокий зміст поетичних творів та їх художню вартість. Присутні тепло вітали виступ поетеси, сконцентрований на особливостях передачі засобами високої поезії почуттів та вражень від бурхливого сьогодення, від спілкування з китайськими друзями, спостереження природи у різні пори року. Виступам першого Посла КНР в Україні Чжан Чженя, перекладача і художника Гао Мана, численним запитанням представників ЗМІ була притаманна висока оцінка творчого доробку Людмили Скирди, її внеску не лише в поезію, а й в успішний розвиток культурних зв'язків двох народів.

А 15 грудня 2011 року з нагоди 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНР в Університеті

іноземних мов м. Сіань (провінція Шеньсі) Посольство України в Китаї провело презентацію цієї другої збірки поезій Людмили Скирди китайською мовою.

Посольство України в КНР у творчій співпраці з редакцією популярного журналу «Lokwe» підготувало його спеціальний випуск, присвячений ювілею. Китайською та англійською мовами розповідається про історію і сучасність України, її зв'язки з КНР, перспективи плідного розвитку двосторонніх відносин у всіх сферах. Відкривається журнал зверненням до читачів міністра закордонних справ України К.І. Грищенка.

Останні роки Посольство України в КНР встановило тісні зв'язки з Академією живопису і каліграфії Міністерства культури Китаю. З нагоди ювілею творча співпраця двох установ реалізувалась в унікальному проєкті — врученні тридцяти провідним художникам Академії «Нагороди Посла України». За свідченнями наших китайських друзів, така акція вперше була проведена цією Академією з будь-яким посольством зарубіжних країн, акредитованих у Пекіні. Нагорода Посла України являє собою монументальний альбом кольорових репродукцій творів цих тридцяти талановитих художників, сформованих у двох розділах: «Традиційний китайський живопис» і «Олійний живопис». В альбомі вміщено передмову директора Художнього музею Китаю, заступника голови Асоціації художників КНР Фань Діаня та Посла України. Вручаючи цей альбом на урочистій церемонії в Посольстві України в Пекіні 25 лютого 2012 року, Посол передав кожному із художників свідоцтво, в якому зазначалось: «...з метою відзначення Вашого внеску в розвиток співробітництва між нашими країнами в галузі мистецтва та Ваших особистих творчих здобутків маю честь нагородити Вас “Відзнакою Посла”. Бажаю Вам подальших творчих успіхів в ім'я розбудови українсько-китайської культурної взаємодії».

Варто зазначити, що в Пекіні МЗС КНР видало з нагоди ювілею два цікаві видання. Одне з них — це збірник текстів мовами оригіналів договорів, угод, спільних заяв, укладених чи прийнятих сторонами в період 1991–2012 років. Друге — альбом фотографій з передмовою члена Державної ради КНР Дай Бінго, що сформовані у три розділи: «Політичні відносини», «Торговельно-економічні зв'язки» та «Культурні обміни».

Ювілей встановлення дипвідносин між двома країнами відзначався Посольством в тому числі в нових, нетрадиційних

формах. Вже згадувалась «Відзнака Посла України», тепло зустрінуто творчою громадськістю Китаю. 28 лютого 2012 року в дипустанові відбулась церемонія з нагоди випуску Китайською державною філателістичною корпорацією ювілейних конвертів, на яких зображені державні прапори двох країн, а також знакові споруди — Храм Неба в Пекіні та Собор Святої Софії у Києві. На зворотному боці конверта наведено відомості про географічне положення, площу країни, столицю, мову та іншу загальну інформацію про Україну і Китай. Цей захід привернув особливу увагу філателістів КНР.

5 травня 2012 року в Посольстві України в КНР у співпраці з Асоціацією дитячого мистецтва при Міністерстві культури Китаю відкрито виставку дитячої творчості. На ній були представлені 130 малюнків та фотографій, зроблені китайськими дітьми з різних регіонів країни. Виставлені роботи відібрані з кількох тисяч, які надіслали діти на оголошений Асоціацією конкурс. Виступаючи на відкритті виставки, Посол України в КНР звернувся до маленьких художників і гостей, відзначивши, що така виставка проведена в українському дипломатичному представництві вперше і «має особливе значення, оскільки мова йде про майбутнє відносин і співробітництва між двома державами і народами». Президент Асоціації дитячого мистецтва, член президії Спільки художників Пекіна Лу Хайянь висловив подяку Посольству України за ініціативу провести виставку, зазначивши, що така дитяча художня дипломатія допоможе юному поколінню китайських дітей ближче пізнати Україну, а українським — краще зрозуміти своїх однолітків з Китаю. 1 червня 2012 року, в Міжнародний день захисту дітей, Посол України в КНР нагородив юних художників — авторів 50 найбільш талановитих робіт.

Звичайно, дипломатичною установою України в Пекіні активно використовувались і традиційні форми святкування ювілеїв. 11 вересня 2011 року в Пекіні відбулось відкриття «Українсько-китайської виставки мистецтва живопису». У церемонії її відкриття взяли участь Посол України в КНР, керівники столичної спільки художників, Комітету з питань культури міста, Пекінського культурного центру, представники спеціалізованих ЗМІ, художники. Разом з Комітетом з питань культури центрального столичного району Дунчен 29 листопада 2011 року Посольством проведено виставку творів живопису та

графіки українського художника М. Мерфенка. А 10 січня 2012 року у співпраці із Спілкою художників Китаю у приміщенні Посольства було відкрито виставку творів живопису китайських митців під назвою «Схід і Захід — разом». Посол України в КНР привітав присутніх з ювілеєм, наголосивши на важливості гуманітарної складової у розвитку стратегічного партнерства між двома країнами, та висловив переконання у продовженні й розширенні культурних обмінів між мистецькими колами України і Китаю. З промовами до учасників церемонії відкриття виставки звернулися також генеральний секретар Пекінського відділення Спілки художників Китаю пані Лю Янь, співголова Асоціації випускників українських вищих учбових закладів Чжоу Шуцзянь, співголова Пекінської асоціації олійного живопису Ши Ченфен, ректор Пекінської академії виховання Лі Фан, а також митці — автори представлених на виставці робіт. Промовцями відзначено вагомий вплив українського мистецтва живопису на творчість китайських майстрів, наміри посилювати культурно-мистецьку співпрацю з українськими колегами.

Також з нагоди 20-річчя дипломатичних відносин між нашими державами 5 січня 2012 року у концертному залі імператорського палацу м. Пекіна відбувся святковий концерт Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України. Під керівництвом диригента Нікола Джуліані (Італія) у виконанні оркестру прозвучали всесвітньо відомі музичні твори, у тому числі українського композитора Мирослава Скорика. На концерті, організованому китайським агентством «Бу промоушн» при підтримці банку «Кредіт свіс», були присутні керівники ряду дипломатичних представництв, акредитованих у Пекіні.

Присвячений ювілею комплексний захід під назвою «Дні культури України в Шанхаї» був проведений 25 квітня 2012 року. Його організатори — Генеральне консульство України в Шанхаї, Товариство Україна—Китай, Шанхайське народне товариство дружби із закордоном, Федерація жінок м. Шанхай та Шанхайська академія театрального мистецтва. Програма Днів культури України розпочалася урочистою церемонією відкриття пам'ятника славетному українцю, видатному письменнику М.В. Гоголю. Виготовлений відомими українськими скульпторами — подружжям Олександром Рубан та Віктором Липівкою, цей пам'ятник встановлено на Алеї майстрів комедійного жанру на території Шанхайської академії

театрального мистецтва. Перед присутніми виступили Посол України в КНР, ректор Академії Хань Шень. Того ж дня у приміщенні цієї Академії відкрилась виставка сучасного українського олійного живопису «Прекрасна Україна», на якій представлено роботи понад тридцяти українських художників. Одним з головних заходів програми «Днів культури України в Шанхаї» став святковий концерт, присвячений презентації поетичної збірки відомої української поетеси Людмили Скирди «Мелодії чотирьох сезонів». На початку концерту перед присутніми виступили поетеса та президент Шанхайської жіночої федерації пані Чжан Лілі. Увечері 25 квітня в одному з найвідоміших у Шанхаї готелі «Цзінцзян» відбулось урочисте прийняття з нагоди 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між нашими країнами, у якому взяли участь понад двісті китайських та іноземних гостей, зокрема представники шанхайського уряду, впливових бізнесових та культурно-мистецьких кіл, консульського корпусу, акредитованого в цьому мегаполісі, а також актив місцевої української громади. На початку заходу з вітальними промовами виступили Посол України в КНР та віце-президент Шанхайського народного товариства дружби із закордоном Ван Сяошу.

8 травня 2012 року в китайському місті Усі провінції Цзянсу відкрито виставку творів олійного живопису українських художників, присвячену 20-річчю українсько-китайських дипломатичних відносин. «Картини, представлені на виставці, багаті змістом, вони відображають як національні традиції, так і несуть в собі характеристики сучасної української школи живопису», — зазначив президент Національної академії мистецтв України, ректор Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури Андрій Чебикін. В експозиції — 85 картин, включаючи шедеври Тетяни Яблонської. Свої роботи привезли близько десяти сучасних художників, в тому числі й полотна, написані в ході творчих відряджень українських майстрів пензля в Китаї. У травні 2012 року на честь 20-річчя встановлення дипвідносин між Україною і Китаєм у провінції Юньнань пройшла виставка олійного малярства українських та китайських художників.

Цікаві заходи, присвячені 20-й річниці дипломатичних відносин між Україною і КНР, проведено у Львові напередодні китайського Нового року 22 січня 2012 року Міжнародною

громадською організацією «Культурно-дослідницький центр України та Китаю “Ланьхва”». Фестиваль «Китайський Новий рік в Україні» відвідали тисячі львів'ян, серед них міський голова Андрій Садовий.

За повідомленням україномовного сайту Міжнародного радіо Китаю, з нагоди ювілею у столиці нашої держави Посол КНР в Україні Чжан Сіюнь 22 березня 2012 року виступив з лекцією перед студентами Київського інституту міжнародних відносин Національного університету імені Тараса Шевченка. У зустрічі взяла участь понад двісті українських та китайських студентів, викладачів університету.

Комплексний план заходів з відзначення 20-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНР передбачав проведення в Пекіні круглого столу на тему «Історія та сучасність українсько-китайської дипломатії. Шлях до стратегічного партнерства: здобутки, проблеми та перспективи». Такий захід було проведено в Академії суспільних наук КНР 6 грудня 2011 року за участі секретаря РНБОУ Р.В. Богатирьової, членів офіційної делегації, що супроводжували її під час візиту до Китаю, а також радника Президента України А.О. Фіалка, делегації Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України на чолі із директором А.В. Єрмолаєвим. На заході Р.В. Богатирьова оголосила вітальне слово учасникам круглого столу Президента України В.Ф. Януковича, в якому зокрема зазначалось: «Вітаю вас із 20-ю річницею встановлення дипломатичних відносин між Україною та Китайською Народною Республікою. За цей недовгий для міждержавних стосунків період досягнуто високого рівня довіри і взаєморозуміння. Вважаю це вагомим здобутком наших країн. Інтенсивний політичний діалог, ефективне функціонування чинних механізмів двосторонньої взаємодії, надійна договірно-правова база є запорукою успішної розбудови українсько-китайських зв'язків. Протягом 20-ти років накопичено цінний досвід плідної та взаємовигідної співпраці, підґрунтям якої стали схожість підходів України та Китаю до вирішення актуальних міжнародних питань, наявність значного потенціалу співробітництва в торговельно-економічній, науково-технічній, військово-технічній та гуманітарній сферах. Мій державний візит до Китаю дав потужний сигнал для активізації двосторонніх стосунків у практичній площині, а під час державного візиту в

Посол України в КНР Ю. Костенко та Перший віце-мер м. Ченде Сун Лімінь біля Меморіалу загиблим радянським воїнам
The Ambassador of Ukraine to China Yu. Kostenko and the First Deputy Mayor of town Chende Mr. Sun Limin near the Memorial to the dead Soviet soldiers

Вінок від Посольства України в КНР до Меморіалу в м. Шеньян (провінція Ляонін)
Wreath from the Embassy of Ukraine in China at the Memorial in t. Shenyang (Liaoning Province)

Посол України в КНР, мер м. Чифен, ветерани Народно-визвольної армії Китаю, працівники Посольства вшановують пам'ять загиблих радянських воїнів

The Ambassador of Ukraine to China, Mayor of t.Chyfen, veterans of the People's Liberation Army of China, the Embassy staff pay tribute to the memory of the fallen Soviet soldiers

Меморіал у м. Чжанцзякоу (провінція Хубей)
Memorial in t. Zhangjiakou (Hubei Province)

Україну Голови КНР пана Ху Дзіньтао досягнуті домовленості були закріплені у Спільній декларації про встановлення та розвиток відносин стратегічного партнерства між Україною і Китайською Народною Республікою. Цей документ, без сумніву, засвідчив рішучу налаштованість двох держав на масштабну довгострокову співпрацю. Перекоаний, що Україна та Китай і надалі разом рухатимуться дорогою прогресу, розвитку і процвітання. Маючи за основу національний прагматизм, ми налаштовані відстоювати інтереси наших народів, активно підтримувати політичний діалог, стимулювати зростання економік обох держав, а також удосконалювати і поглиблювати взаємодію у всіх сферах, що становлять обопільний інтерес. Упевнений, що результати дискусії, присвяченої історії та сучасному стану українсько-китайських відносин, сприятимуть виробленню дієвих пропозицій щодо концептуальних засад співробітництва, поглибленню та наповненню конкретним змістом стратегічного партнерства між Україною і КНР, окресленню орієнтирів співпраці на перспективу».

Комплексний план передбачав також забезпечення публікацій у ЗМІ України та КНР статей керівників дипломатичних установ двох держав, проведення прес-конференцій у посольствах. У переддень ювілею на сайті Посольства України в Пекіні було розміщено Звернення Посла України в КНР з нагоди 20-ї річниці встановлення дипвідносин між нашими державами, в якому, з-поміж іншого, говорилося: «В історичному вимірі двадцять років — лише коротка мить, але за цей час Україна і Китай пройшли звитяжний шлях від започаткування політичного діалогу на найвищому рівні, реалізації перших взаємовигідних проєктів у сфері економіки, торгівлі, науки, техніки, культури до проголошення у червні 2011 року лідерами двох держав — Президентом України В.Ф. Януковичем і Головою КНР Ху Дзіньтао — принципово нового статусу наших двосторонніх відносин стратегічного партнерства. Вважаю, що тим самим підбито гідний підсумок напруженої праці протягом двох десятиліть багатьох людей — політиків, дипломатів, представників бізнесу, науки і культури як в Україні, так і в КНР із зміцнення дружби, утвердження взаєморозуміння, довіри й поваги між нашими народами. Упевнений, що нове десятиліття активного розвитку двосторонніх відносин стратегічного партнерства між нашими країнами принесе нові

вагомі результати, започаткує нові взаємовигідні економічні проекти, зміцнить плідну їх взаємодію у вирішенні ключових проблем і викликів сьогодення. Сердечно вітаю з цією видатною подією у розвитку двосторонніх відносин китайських колеґ-дипломатів, політологів, експертів, представників урядових і неурядових організацій, усіх друзів України, які роблять гідний внесок у зміцнення нашої взаємовигідної співпраці, і бажаю їм міцного здоров'я, наснаги й нових здобутків на цьому шляху».

5 січня 2012 року в Посольстві було проведено прес-конференцію для представників китайських ЗМІ. Відповідаючи на запитання кореспондента Міжнародного радіо Китаю про те, яке значення для двох країн має підписання Спільної декларації про встановлення і розвиток відносин стратегічного партнерства між Україною і КНР і що змінилося з моменту підписання цього документа, Посол України сказав: «Підписання цього документа має історичне значення для розвитку відносин між двома країнами. Його значення ми повною мірою зможемо оцінити, коли будемо підбивати підсумок нашої діяльності за 30 років. Проте з моменту підписання Спільної декларації 20 червня 2011 року, за ці півроку, вже відбулася ціла низка важливих подій. Зокрема, міністерства закордонних справ двох країн працюють над програмою співпраці на найближчі роки в усіх напрямках. Такий документ планується підписати під час одного з важливих візитів у 2012 році. Після зустрічі наших лідерів суттєво активізувався процес взаємодії з точки зору візитів, як на рівні міністрів, так і на рівні експертів. Дійсно, сьогодні має місце серйозний прорив у наших відносинах».

Ґрунтовна стаття Посла України в КНР «Від відносин дружби і співробітництва до стратегічного партнерства» опублікована у дванадцятому випуску наукового щорічника «Україна дипломатична». Інтерв'ю під назвою «Україна і Китай є надійними прогнозованими партнерами — Посол Юрій Костенко» було оприлюднено в дні святкування ювілею кореспондентом Укрінформу в Пекіні. Тема здобутків двох держав за 20 років існування дипломатичних відносин висвітлювалася також Послом України в КНР у численних інтерв'ю столичним та регіональним ЗМІ країни акредитації.

Отже, проведені з нагоди ювілею заходи як у КНР, так і в Україні, безперечно, сприяли підвищенню рівня взаєморозуміння між представниками політичних, бізнесових,

наукових кіл двох держав, їхньої громадськості. В різних формах, у різних проектах вони зафіксували нинішній стан двосторонньої взаємовигідної співпраці, створили необхідні передумови для подальшої плідної взаємодії.

Посол України в КНР Ю. Костенко вшановує пам'ять загиблих радянських та монгольських воїнів біля Меморіалу в м. Чжанцзякоу

The Ambassador of Ukraine to China Yu. Kostenko pays tribute to the memory of the fallen Soviet and Mongolian soldiers at the Memorial in t.Chzhantszyakou

Yurii KOSTENKO,

*Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine
to the People's Republic of China*

UKRAINE AND CHINA: TWENTY YEARS OF FRUITFUL COOPERATION

Celebration of any jubilee dates in the sphere of international relations is a good opportunity to sum up the achievements and to evaluate the prospects for further development. This is equally applied to the 20 years anniversary of establishing the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of China.

When the PRC Leader Hu Jintao officially visited Ukraine in June 18–20, 2011 the leaders of the two states, among other things, agreed on broad celebration of this remarkable date both in Ukraine and in China. Therefore, the President of Ukraine Viktor Yanukovich in his Commission № 1–1/1793 of August 15, 2011 assigned the Government of Ukraine «to provide preparation and approval of the Comprehensive Action Plan on celebration of the 20 years since establishment of the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of China». This Comprehensive Plan was timely developed by the relevant ministries and state agencies of both states and agreed by the ministries of foreign affairs. The Plan is aimed at practical implementation of the strategic partnership relations initiated in 2011 and covers practically all spheres of international relations of the two countries. As of My 2012, most of the planned activities were implemented in practice.

Congratulation Letter on the 20 years since establishment of the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of

China was signed by the President of Ukraine Viktor Yanukovich, the Prime Minister of Ukraine Mykola Azarov, Speaker of the Parliament Volodymyr Lytvyn, the First Vice Prime Minister, Minister of Economic Development and Trade Andriy Klyuev and the Foreign Minister K. Gryshchenko.

The Chinese government sent to Ukraine similar Congratulation Letter.

In his congratulatory letter of January 4, 2012 to the leader of China Hu Jintao the President of Ukraine V. Yanukovich indicated: «On behalf of the people of Ukraine and myself let me heartily congratulate you on the 20th anniversary of the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of China. Today, they are extremely friendly and constructive demonstrating high performance. I believe that the Ukrainian-Chinese relations, characterized by broad trust and support have favorable prospects in all areas of cooperation. We highly appreciate relations with the People's Republic of China and are ready to expand and deepen fruitful interaction and meaningful strategic partnership that meet the long-term interests of both countries and peoples. I am convinced that together we will ensure progressive development of mutually beneficial cooperation between our states and strengthen it by new achievements».

State receptions were organized by the Embassy of the PRC to Ukraine in Kyiv on January 4, 2012 and by the Embassy of Ukraine to the PRC in Beijing on January 11, 2012. The Internet Russian language version of the Chinese newspaper, organ of the Chinese Communist Party Central Committee Zen Min Zibao wrote: «State reception on celebration of the 20th anniversary of the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of China was held on January 11 in Beijing. The PRC Deputy Foreign Minister Chen Hopin, the former head of the Chinese Peoples' Society for Friendship with Foreign Countries Chen Haosu, heads of the diplomatic missions and international organizations accredited in China, public figures and representatives of business circles took part in the reception.

The Ambassador of Ukraine to the PRC Yurii Kostenko noted in his speech that in June of the last year the President of Ukraine Viktor Yanukovich and the President of the People's Republic of China Hu Jintao approved bilateral relations of cooperation and strategic partnership. This symbolic event based on the traditional

friendship, mutual trust and practical results was highly appreciated.

Talking about the Ukrainian-Chinese relations, Yu. Kostenko said that the PRC is a major partner of Ukraine in many spheres. Modern bilateral relations are characterized by an active political dialogue, fruitful development of all-round business cooperation, prominent achievements in the large investment projects.

According to the Ukrainian Ambassador, the countries should continue to seek new opportunities for interaction and exchange. Yuri Kostenko also added that the bilateral relations are a reliable guarantee of prosperity and strengthening of the status of both countries.

The PRC Deputy Foreign Minister Chen Hopin made a speech on behalf of the Chinese people. He remembered that on January 4, 1992 China and Ukraine officially established diplomatic relations. From friendly cooperation at the beginning up to approval of strategic partnership in 2011 the collaboration sphere has been constantly growing. The Chinese-Ukrainian relations are based on strong political basis, integration of economic interests, active humanitarian exchange and close cooperation in the international arena. Chen Hopin emphasized that in 2011 a volume of bilateral commodity turnover exceeded 10 billion USD, which is a 50-fold increase as compared to the initial period of establishing diplomatic relations. Currently a number of large and medium-size projects are under implementation in the sphere of science, culture, tourism and education.

It is worth mentioning that the state reception organized by the Embassy of Ukraine in the prestigious Beijing Hotel Kempinski was animated by a performance of a group of Ukrainian singers working in Beijing. They artistically sang the national hymns of Ukraine and China as well as songs of both countries in the Ukrainian and Chinese languages.

State reception on the occasion of 20 years since establishment of diplomatic relations of the PRC with Ukraine, the Republic of Belarus and the Republic of Moldova was held on January 12, 2012 in the Peace Palace of the China Public Society of Friendship with Foreign Countries in Beijing. The Deputy Head of the Standing Committee of the All-China Assembly of the People's Representatives Tsian Shushen indicated that the intensive development of the Chinese-Ukrainian relations is based on the mu-

tual trust and mutual understanding. He also emphasized importance of strengthening most promising spheres of bilateral cooperation. The Ambassador of Ukraine in his speech drew attention of the audience to meaningful cooperation of bilateral relations between China and Ukraine in the recent years and promising spheres of implementation of the strategic partnership in the future. Leaders of the China Foreign Ministry, the International Department of the China Communist Party Central Committee, the former ambassadors of China to Ukraine, representatives of the diplomatic corps and Chinese mass media took part in the reception. The cultural program of the reception included films about Ukraine, works of popular crafts and performance of the Children Ensemble from Tianjin, who sang Ukrainian songs and recited Ukrainian poems.

In recent years the Embassy of Ukraine to China established close relations with the Chzhetszian's Pedagogical University, where the Ukrainian Scientific and Research Center was opened. On February 23, 2012 the Pedagogical University held the gala night devoted to the 20 year anniversary of establishing diplomatic relations between Ukraine and China. The Russian language website of the China International Radio reported this event as follows: «The Ambassador of Ukraine to China, Yurii Kostenko, the Rector of the Taras Shevchenko National University of Kyiv Leonid Gubersky, the Rector of the Chzhetszian's Pedagogical University U Fenmin, representatives of both higher educational institutions and the Foreign Ministry of China participated in the event.

In his speech the Ambassador of Ukraine to China emphasized that the relations between Ukraine and the PRC become more active every year. In the first year of the diplomatic relations the leaders of both countries only met once in several years, but in the recent period such contacts take place on the annual basis. «I am especially pleased to indicate the preterm implementation of the strategic task set by the leaders of Ukraine and China during their meeting in the previous year: the commodity turnover between the two countries exceeded the level of 10 billion USD». The Ambassador called it a big achievement. According to the Ukrainian diplomat, the Chzhetszian's Pedagogical University made a great contribution into the development of Ukrainian-Chinese relations. The University assisted in creation of the first Confucius Institute in Ukraine in Lugansk City. Currently Ukraine has three Confucius Institutes and there are plans to open more similar educational in-

stitutions in the country. According to the Ambassador, an interest in China and the Chinese language increased several thousand times in all spheres of the Ukrainian public life. Yu. Kostenko expressed hope that both countries may do a lot more for development of the Ukrainian-Chinese cooperation, friendship and partnership so that Ukraine and China will jointly develop to the benefit of the peoples of both states.

The Rector of the Chzhetszian's Pedagogical University U Fenmin highly appreciated assistance and support provided by the Embassy of Ukraine to the PRC, the administration of the Taras Shevchenko National University and the Foreign Ministry of China for organization of this event. In his speech he briefed the participants on the successes achieved by the University in development of friendly relations with Ukraine. «In May 2010 the first Center of Ukrainian Studies in China was created at the University. The Center deals with research in the sphere of education and culture in Ukraine and other Eastern European countries. The first issue of the Collected Ukrainian Studies was published in June 2011. The second issue is currently under preparation. It is planned to publish a series of books devoted to the Ukrainian studies. In October this year it is planned to conduct the International Scientific Conference Sukhomlinsky's Pedagogical Ideas. Preparatory work is being done for opening of the first Museum of Ukraine in China to be based at the Chzhetszian's Pedagogical University».

Implementing provisions of the Comprehensive Plan on celebration of the 20-year anniversary of establishment of the diplomatic relations between Ukraine and China, a number of subcommittees within the new Intergovernmental Commission on Cooperation between Ukraine and China established in 2011 began their activities. The first meetings of the Ukrainian-Chinese Sub-Commission on cooperation in the sphere of culture and the Subcommittee on Trade and Economic Cooperation were held in Kyiv and Beijing. A roundtable meeting of the Ukrainian and Chinese businessmen was organized in Beijing within the activities of the latter Commission.

It is no doubt that a number of publications prepared by the Embassy of Ukraine to China in close cooperation and with support of the Chinese partners on the occasion of the jubilee will enter the historical treasury of the bilateral relations. Most of these publications are created in Chinese and presented to the numerous representatives of the Chinese public and mass media at the diplo-

matic representation of Ukraine. The first issue of the mentioned Collected Ukrainian Studies series prepared by the specialists of the Chzhetszian's Pedagogical University and the Ukrainian diplomats was presented at the Embassy on June 10, 2011. It has the following sections: international relations, economy, education and literature. The section of international relations is opened by an article of the Foreign Minister of Ukraine K. Gryshchenko *Beyond the Chessboard: Pragmatic Agenda of the Ukrainian Foreign Policy*. The issue also contains the articles by A. Zlenko, former ambassadors of Ukraine and China I. Lytvin, Chjan Chjen, Chjou Siaonei.

On September 28, 2011 the Embassy of Ukraine to the PRC organized presentation of the collected poems entitled *Melody of Four Seasons* by the known Ukrainian poetess Lyudmila Skyrda in Chinese translation. This collection is devoted to the 20th anniversary of establishing the diplomatic relations between Ukraine and China. The known political and public figure, the Head of the China Peoples' Society of Friendship with Foreign Countries Chen Haosu wrote a preface to the collected poems. Representatives of the Chinese public, leading paper and electronic mass media of China, the Publisher's of the Beijing University, former Chinese students that studied in Ukraine and the diplomats took part in the event. The Ambassador of Ukraine to China Yu. Kostenko talked about image significance and magnitude of this publishing project jointly implemented with the Chinese partners as well as about profound meaning of the poems and their artistic value. The audience warmly welcomed the poetess's emotional speech about specifics of the poetry in communicating deep feelings and impressions about every day life, communication with the Chinese friends and observation of nature in different seasons. The first Ambassador of the PRC to Ukraine Chjan Chjen, translator and artist Gao Man and the mass media representatives highly appreciated creative work of Lyudmila Skyrda and her contribution not only to the poetry, but also to successful development of cultural links between the two peoples.

On December 15, 2011 the Embassy of Ukraine to China made another presentation of the collected poems by L. Skyrda in Chinese at the University of Foreign Languages of Taiyuan (the Shanxi Province) on the occasion of the 20-year anniversary.

The Embassy of Ukraine to China in creative cooperation with the editorial board of the popular magazine *Lokwe* prepared its

special issue devoted to the anniversary. The issue in Chinese and English reports about history and modern time of Ukraine, its relations with the PRC and prospects in development of bilateral relations.

In the recent years the Embassy of Ukraine to the PRC established close relations with the Academy of Painting and Calligraphy of the PRC Ministry of Culture. The creative cooperation of the two organizations resulted in the unique project devoted to the jubilee. Thirty leading painters of the Academy were acknowledged by the Award of the Ukrainian Ambassador. According to our Chinese partners, this was the first activity organized by the Academy with an embassy of a foreign country accredited in Beijing. The Ambassador's Award is a jumbo album with reproduction of the works of these painters arranged in two sections: Traditional Chinese Painting and Oil Painting. The preface to the album was written by Fan Dijan, the Director of the Arts Museum of China and by the Ambassador of Ukraine. During the grand ceremony in Beijing on February 25, 2012 the Ambassador of Ukraine granted to the painters together with the album a certificate with the following words: «I am honored to decorate you with the Ambassador's Award for acknowledging your contribution to the development of cooperation between two countries in the sphere of arts and for your personal creative achievements. I wish you further creative achievements in broadening the Ukrainian-Chinese cultural cooperation».

It is worth mentioning that the Foreign Ministry of China in Beijing published two interesting books. One is the collected texts of treaties, agreements and joint statements in the original languages concluded or adopted by the parties for the period of 1991–2012. The other is the album with pictures and a preface written by Dai Bingo, a member of the PRC State Council. The album is divided into the following sections: «Political Relations», «Trade and Economic Links» and «Cultural Exchange».

The Embassy celebrated the jubilee of diplomatic relations between the two states using some new unusual forms. The Ambassador's Award warmly received by the Chinese public was already mentioned. On February 28, 2012 the Embassy held a ceremony devoted to the jubilee envelopes issued by the Chinese State Philatelic Corporation. The envelopes depict national flags of Ukraine and China as well as symbolic national buildings — the Sky Temple of

China and the St. Sophia Cathedral of Kyiv. The reverse of the envelope contains information about geographical position, capital city, language and other general information about Ukraine and China. This event was especially interesting for the China philatelists. On May 5, 2012 the Embassy of Ukraine to the PRC in cooperation with the Association of the Children Creative Activity at the PRC Ministry of Culture opened an exhibition of children arts. The exhibition displayed 130 drawings and pictures made by the Chinese children from various regions of the country. The displayed works were selected among several thousand ones received after announcing the competition. In his speech at the opening of the exhibition the Ambassador of Ukraine to China addressed to the young artists and guests saying that this was the first children exhibition at the Ukrainian diplomatic representation and it was «a remarkable event because it was about future relations between the two states and the two peoples». Lu Haijan, the President of the Children Creative Activity Association and a member of the Presidium of the Beijing Union of Artists highly appreciated this initiative of the Embassy of Ukraine and indicated that such children artistic diplomacy would help the younger generation of China people to better understand Ukraine while Ukrainian children will better understand their Chinese peers. On June 1, 2012, the International Day on Protection of Children, the Ambassador of Ukraine to the PRC awarded the young artists, the authors of the 50 most remarkable works. The Embassy of Ukraine to the PRC conducted many traditional jubilee events as well. On September 11, 2011 the Ukrainian-Chinese Exhibition of Fine Arts was opened in Beijing. The Ambassador of Ukraine to the PRC, leaders of the Beijing Union of Artists, the Committee of the Capital Culture, the Beijing Cultural Centre, representatives of the specialized mass media and artists took part at the opening ceremony. The Embassy together with the Committee on Culture of the central Beijing district Dunchen conducted on November 29, 2011 an exhibition of the works of graphics and painting by the artist M. Merfenko. An exhibition of paintings by the Chinese artists entitled East and West Together was opened on January 10, 2012 in the Embassy premises in collaboration with the Union of the Chinese Artists. The Ambassador of Ukraine congratulated the guests with the jubilee and emphasized the importance of the humanitarian component in development of

the strategic partnership between the two states expressing his confidence in further continuation and expansion of cultural exchanges between the artistic circles of Ukraine and China. The Secretary General of the Beijing Section of the Union of the Chinese Artists Ms. Lu Jan, Co-Chairman of the Association of Graduates from the Ukrainian higher schools Chjou Shutzian, Co-Chairman of the Beijing Association of Oil Painting Shi Chenfan, Rector of the Beijing Educational Academy as well as the artists, the authors of the exhibited works addressed to the visitors of the exhibition. They indicated a great influence of the Ukrainian fine arts on the creative activity of the Chinese artists and expressed their intentions to strengthen cultural and artistic collaboration with the Ukrainian colleagues.

The National Academic Symphonic Orchestra of Ukraine performed in the gala concert on January 5, 2012 at the Concert Hall of the Beijing Imperial Palace for the celebration of the 20-year diplomatic relations between the two states. The Orchestra conducted by Nicola Juliani (Italy) performed many famous musical pieces including opuses by the Ukrainian composer Myroslav Skoryk. Leaders of a number of diplomatic representations accredited in Beijing visited this gala concert organized by the Chinese Agency Wu Promotion with support of the Credit Swiss Bank.

The Day of Ukrainian culture was held in Shanghai on April 25, 2012. This event was organized by the Consulate General of Ukraine to Shanghai, the Society Ukraine-China, the Shanghai People's Society of Friendship with Foreign Countries, the Federation of the Shanghai Women and the Shanghai Academy of the Theatrical Art. The Day of Ukraine began with the ceremony of opening of the monument to the famous Ukrainian and outstanding writer M. Gogol. This monument created by the outstanding Ukrainian sculptors and the married couple Oleksandra Ruban and Viktor Lypivka was mounted on the Alley of Comedians in the territory of the Shanghai Academy of the Theatrical Art. The Ambassador of Ukraine to the PRC and the Rector of the Academy Han Shen spoke at the opening ceremony. An exhibition of the modern Ukrainian oil painting Beautiful Ukraine was opened on the same day in the premises of this Academy. The gala concert devoted to presentation of the collected poems entitled Melody of Four Seasons by the known Ukrainian poetess Lyudmila Skyrda was the main event of the Day. The poetess Lyudmila Skyrda and

the President of the Federation of the Shanghai Women Ms. Chjan Lili addressed the audience at the beginning of the concert. The official reception on the occasion of the celebration of the 20 years from establishment of the diplomatic relations between Ukraine and the People's Republic of China was held in one of the most famous hotels in Shanghai Jinijang. More than two hundred Chinese and Foreign guests, particularly representatives of the Shanghai government, influential business and cultural circles, the Consular Corps accredited in the city as well as leaders of the local Ukrainian community participated in the reception. The Ambassador of Ukraine to China and the Vice President of the Shanghai People's Society of Friendship with Foreign Countries Van Siaoshu made opening speeches at the reception.

The exhibition of the oil paintings by the Ukrainian artists devoted to the jubilee was opened on May 8, 2012 in the Chinese town Jusi of the Jiangsu province. «The exhibited paintings are meaningful. They depict the national traditions and display features of the modern Ukrainian school of painting», indicated the President of the National Academy of Arts of Ukraine, the Rector of the National Academy of Painting Andrii Chebikin. The display consisted of 85 paintings including the masterpieces of Tetyana Yablonska. Modern Ukrainian artists also brought their paintings together with those created during their creative assignments to China. Another exhibition of Ukrainian and Chinese oil painters devoted to the jubilee was hold in May 2012 in the Yunnan Province in China.

Interesting activities were held in Lviv on the Chinese New Year Eve on January 22, 2012 by the International Public Organization Cultural Research Center of Ukraine and China «Lanhva». Thousand of Lviv residents including the City Mayor Andrii Sadovyyi visited the Festival «Chinese New Year in Ukraine».

The Ukrainian language site of the International Chinese Radio reported that the Ambassador of the PRC to Ukraine Chjan Siyun delivered a lecture to the students of the international relations faculty of the Taras Shevchenko National University in Kyiv on the occasion of the 20-year jubilee of diplomatic relations between the two states. More than two hundred Ukrainian and Chinese students as well as university teachers listened to the lecture.

The comprehensive action plan on celebration of this jubilee provided a roundtable discussion in Beijing History and Modern State

of the Ukrainian-Chinese Diplomacy. Way to Strategic Partnership: Achievements, Problems and Prospects. The roundtable discussion was held on December 6, 2011 at the PRC Academy of the Social Science. The Secretary of the National Security Council of Ukraine Ms. Raisa Bogatyriova, members of the Ukrainian delegation, a Counsel of the President of Ukraine A. Fialka, representatives of the National Institute of Strategic Research under the President of Ukraine together with its Director A. Yermakov took part in the discussions. Raisa Bogatyriova greeted the audience on behalf of the President of Ukraine as follows: «I am pleased to congratulate you with the 20 years jubilee of establishing relations between Ukraine and the People's Republic of China. A high level of mutual understanding and trust was achieved for this period of time, short for the international relations. I consider this as a significant achievement of our states. Intensive political dialogue, an effective functioning of bilateral cooperation mechanisms and reliable international treaty framework are the backbone for successful development of the Ukrainian-Chinese relations. During these 20 years we gained the valuable experience of fruitful and mutually beneficial cooperation based on similar approaches of Ukraine and China to addressing the urgent international problems, significant potential for cooperation in the trade-economic, scientific-technical, military-technical and humanitarian spheres. My state visit to China gave a strong signal to enhance bilateral relations in a practical way, and during the state visit of the President of China Hu Jintao to Ukraine the reached agreements were secured by the Joint Declaration on the Establishment and Development of the Strategic Partnership between Ukraine and China. This document undoubtedly shows strong willingness of the two countries for a large-scale long-term cooperation. I am convinced that Ukraine and China will continue to move along the road of progress, development and prosperity. With the national pragmatism as the basis, we are intended to defend the interests of our peoples, actively maintain political dialogue, enhance economic growth of both countries, as well as to improve and deepen cooperation in all areas of mutual interest. I am confident that the results of the discussions on the history and current state of the Ukrainian-Chinese relations will promote the development of effective proposals for the conceptual framework of cooperation, deepening and inspiring the strategic partnership be-

tween Ukraine and China as well as outlining the guidelines for future cooperation».

The comprehensive plan provided publication of the articles of the leaders of diplomatic services of both countries in the Ukrainian and Chinese mass media, organization of press conferences in the embassies. On the eve of the jubilee the site of the Embassy of Ukraine to Beijing posted the Address of the Ambassador of Ukraine to the PRC devoted to the 20-year anniversary of diplomatic relations between the two states. The Address, among other things, contained the following: «Twenty years is a short period in the historical perspective, but Ukraine and China passed a glorious way from initiation of a top-level political dialogue, implementation of the first mutually beneficial projects in the sphere of economy, trade, science, technology and culture up to the strategic partnership between the two states proclaimed by the President of Ukraine Viktor Yanukovich and the President of the PRC Hu Jintao in June 2011, which is a new status of bilateral relations in principle. I consider this a decent result of twenty years strenuous efforts of many people – politicians, diplomats, businessmen, scientists and cultural figures of China and Ukraine for the sake of strengthening friendship, mutual understanding, trust and respects between the two peoples. I am confident that the new decade of active development of the bilateral strategic partnership between our two countries will bring new achievements, launch new mutually beneficial economic projects, strengthen our fruitful cooperation on key issues and challenges of today. I congratulate Chinese fellow diplomats, political scientists, experts, representatives of the governmental and non-governmental organizations, all friends of Ukraine who made their invaluable contribution to the development of bilateral relations with this outstanding event. I wish all of them good health, successes and new achievements in this sphere».

The press conference for mass media was held at the Embassy on January 5, 2012. Responding to the questions of the correspondent from the International Chinese Radio about the significance of the Joint Declaration on Establishing and Developing the Relations of Strategic Partnership between Ukraine and the PRC and about the changes that took place since its ratification the Ambassador of Ukraine to the PRC answered: «This document has a historical significance for development of relations between the two states. We will have a chance to assess its full value when summing up

the 30 years of our bilateral cooperation. However, already since its signing on June 20, 2011 a number of important events took place. Particularly, the Foreign Ministries of both states are currently working on the Program on Cooperation in all spheres for the nearest years. It is planned to sign this document during one of the important visits in 2012. After meeting the country leaders the exchange of visits significantly increased both at the level of ministers and at the level of experts. We really have a serious breakthrough in our relations».

Substantial article by the Ambassador of Ukraine to China entitled From the Relations of Friendship and Cooperation to the Strategic Partnership was published in the 20th issue of the scientific yearbook *Ukrayna Dyplomatychna*. The interview entitled Ukraine and China are Reliable Predictable Partners – Ambassador Yuriy Kostenko was published during celebration of the anniversary by the Ukrinform correspondent in Beijing. The Ambassador of Ukraine to China assessed the achievements of the two countries during 20 years of the diplomatic relations in his numerous interviews to the capital and regional mass media in China.

Therefore, the diplomatic jubilee activities held in China and Ukraine undoubtedly contributed to strengthening understanding between the representatives of political, business, academic and general public circles of the two countries. In various ways and in different projects they showed the current state of the bilateral mutually beneficial cooperation and created the necessary prerequisites for its further fruitful development.